

KAJ POMENI »POKOPATI MRTVE?«

BOGDAN VIDMAR

Cenim napore vseh, ki si javno prizadevajo za »pokop mrtvih«, tudi tistih, ki so jih državne oblasti pobile po končani 2. sv. vojni. Strinjam se s predlogom Jožeta Dežmana, da bi v Sloveniji morali poskrbeti za pokop mrtvih. Njegov predlog pa se mi zdi nekoliko nenatančen in nedorečen.

Če imamo resen namen »pokopati mrtve«, se moramo dogovoriti kaj to pomeni:

Napraviti skupen spomenik in pred njim dvigati in spuščati zastave?

Določiti »spominski dan« na vse žrtve vojne in poveljnih pobojev?

Zgraditi »mesto mrtvih«? (Kaj je s tem mišljeno?)

Urediti grobišča?

Označiti mesto, kjer so bili pobiti in še vedno ležijo tam; so tam domnevno še vedno, ali pa jih tam sploh ni več?

Izkopati posmrtno ostanke, ki so v množičnih grobiščih, jih evidentirati in jih pokopati v za to namenjenih primernih, dostojnih in človeka vrednih grobovih in kostnicah?

Nič nimam proti dnevu spomina na vse žrtve vojne in poveljnih pobojev, ki bi bil 15. ali 24. junija, toda po mojem mnenju, to ne pomeni pokopati mrtve. Tudi postavitve skupnega spomenika ali celo gradnja celega »mesta mrtvih«, po mojem mnenju, ne pomeni pokopati mrtvih. Še manj pomeni »pokopati mrtve« dviganje in spuščanje državne zastave; še manj razni govori, ki na tak ali drugačen način interpretirajo dogajanja izpred 70 ali več let.

Naj svoje prepričanje obrazložim na konkretnem primeru, ki mi je vsaj nekoliko znan.

V Crngrobu je bilo, po nekaterih ocenah, po drugi svetovni vojni pobitih 300, po nekaterih pa tudi okoli 1000 ljudi.

V bližini sosednje vasi Pevno naj bi bilo po uradnih ugotovitvah najdenih nekaj kosti, ki so pripadale šestim različnim osebam. Po pripovedovanju domačinov, pa naj bi po vojni v Matjaževi jami končalo tudi okoli 250 otrok.

Po pripovedovanju domačinov naj bi bila, na Škofjeloškem gradu, s trupli po vojni pobitih napolnjena 113 grajskih kleti.

Je dovolj reči, »v Matjaževi jami z gotovostjo niso bili pobiti otroci«, »nobenih indicov ni, da so bile grajske kleti po vojni zasute s trupli ubitih?« Mar nas ne bo »mahanje« z zastavami, in različne interpretacije ob skupnih spomenikih ali celo na mestnem trgu Mesta mrtvih, še bolj razdvojilo? Mar ni dviganje in spuščanje zastave pri spominskih znamenjih, ki so v bližini, ali celo na domnevnih lokacijah pobojev, na mestih, kjer so trupla neznanega števila pobitih zasuta s smetmi, ali je nad trupla natusa cesta, norčevanje iz državnih simbolov? Mislim, da si mora državna zastava »zaslužiti«, da lahko plapolja. Ne smemo dovoliti, da se državni simboli razvrednotijo in služijo za nadaljnje prikrivanje grobišč in izogibanje »pokopa mrtvih«. Poncij Pilat si je umil roke z vodo, si jih bomo mi obrisali z državno zastavo?

Sam menim, da je potrebno v Crngrobu in seveda na vseh ostalih lokacijah, kjer to še ni narejeno, in kjer je to možno in smiselno, izkopati vse posmrtno ostanke, ugotoviti, koliko je bilo pobitih: koliko moških in koliko žensk, kakšna je bila njihova starost...? Za potrditev ali zavrnitev otroškega grobišča v Matjaževi jami, v bližini vasi Pevno, je po moji oceni potrebno en dan strojnega dela z malim kopačem. To za državo, ki ima himno, grb, zastavo, Ustavo in zakone, in morda celo denar za graditev »mest mrtvih«, ne bi smel biti prevelik strošek. Ker ne poznam natančno zakonodaje, sprašujem: je z zakonom že določeno, da je prikrivanje grobišč poveljnih pobojev, kaznivo dejanje? Če še ni, bi bilo potrebno za to poskrbeti. Menim tudi, da je potrebno posmrtno ostanke iz brezen, jam, vrtač, rudniških rovov ..., vsaj kjer je to mogoče, izročiti svojcem oziroma prenesti na urejena pokopališča.

Naj se ugotovi kaj je in kaj ni res; so grajske kleti v Škofji Loki zapolnjene s trupli ali ne? Potem naj se, če se najde množična grobišča, uredi grobnice in kostnice. Naj se sprejme zakon, ki bo določal, da na teh kostnicah plapoljala slovenska zastava, ki bo govorila: »Republika Slovenija stoji za tem, da se mrtve pokoplje in spoštuje. Republika Slovenija je civilizirana država. Republika Slovenija je poskrbela, da se mrtve pokoplje ne glede na to, kateri vojaški formaciji so pripadali in brez ozira na to, kateri totalitarni režim je odgovoren za njihovo smrt. Republika Slovenija se zavzema za to, da so kostnice namenjene žrtvam poveljnih izvensodnih pobojev, v viden opomin naslednjim generacijam.«

Predlagam tudi, da se na spomenike ali ob spomenike NOB postavi znamenje križa, saj so bili borci NOB povečini kristjani. K spoštovanju njihovega dostojanstva spada tudi spoštovanje njihove verske pripadnosti. (Casnik.si)

Vrhunski posvet

Na povabilo predsednika države Boruta Pahorja so se ta ponedeljek, 8. decembra, na Erjavčevi v Ljubljani sestali Pahor, predsednik vlade Miro Cerar, predsednik državnega zbora Milan Brglez in predsednik državnega sveta Mitja Bervar. Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi in uskladitvi stališč o najpomembnejših zadevah, ki zahtevajo široko politično soglasje. Ob tem so se strinjali, da brez sodelovanja med ustanovami, vlado in opozicijo, s socialnimi partnerji in ostalimi pristojnimi ne bo uspehov.

Predsednik države Borut Pahor je med razlogi, zakaj tak posvet, na prvo mesto postavil vse možne volitve v zadnjih dveh letih: predsedniške, volitve v državni svet, evropski parlament, državni zbor in lokalne volitve. V manj kot dveh letih imamo že tretjo vlado. To kaže na obdobje politične nestabilnosti. Pahor ocenjuje, »da se v naslednjih treh letih obeta možnost, da politično stabilnost nadgradimo s sodelovanjem, ki bo omogočilo, da začeta ugodna gospodarska gibanja naredimo trajna.«

Predsedniki države, vlade, državnega zbora in državnega sveta so se v tej luči posvetovali o nekaterih ustavnopravnih spremembah, o pravnih ravnanjih, o usklajevanju resolucije slovenske zunanje politike in drugih pomembnih odločitvah za gospodarsko in socialno okrevanje države. Predsednik Borut Pahor je po srečanju dejal, da so pripravljeno storiti vse, da se Slovenija izkoplje iz krize in bo okrevanje trajno. Ob tem je dodal: »Vse nas preveva spoznanje, da

Miro Cerar, Borut Pahor, Milan Brglez in Mitja Bervar

brez sodelovanja, sodelovanja med institucijami, sodelovanja med vlado in opozicijo, sodelovanja s socialnimi partnerji, sodelovanja vseh deležnikov v sprejemanju političnih odločitev - zlasti tistih, ki zadevajo široko politično podporo - da v odsotnosti tega uspehov ne bo.« Predsednik vlade Miro Cerar je ob tej priložnosti zbrane obvestil o načrtih za nekatere strukturne reforme. Pri vprašanju ustavnih sprememb so soglašali, da bi bilo potrebno skrajšati postopek imenovanja vlade. Podprli so tudi prizadevanja za postavitve spomenika na Kongresnem trgu v Ljubljani žrtvam vseh vojn in se zavzeli za dostojen pokop vseh zamolčanih žrtev vojne in poveljnih pobojev.

PREJELI SMO - TAMARA GRIESER PEČAR

Izjava in odgovor

Gospa Ljudmila Novak se je v intervjuju v Reporterju (št. 47, 24.11.2014 - op. ur.) sklicevala na neko mojo izjavo, ki jo po svoje interpretira, saj naj bi trdila, da je po noveli arhivskega zakona na razpolago več dokumentov kot prej. Gospa Novakova, ki se sklicuje na kršćanske vrednote, dobro ve, da tega tako nisem nikoli trdila. Po spletu je celo krožila trditev sodelavca poslanske skupine NSi, da lažem, ker sem zatrjevala, da se arhivi zapirajo. Začudena sem že nad izborom besed. Tudi če bi se motila - kar se pa nisem, kot vemo najpozneje odkar je začela novela veljati -, to ne pomeni, da lažem. Zavzemala sem se za to, da volivci novelo arhivskega zakona zavržejo, ker arhive zapira. To so sicer tudi naredili, vendar ni bil dosežen potreben kvorum, ker ni šlo zadostno število ljudi na volišča. Vedno in povsod sem povdarjala, da novela samo navidezno odpira arhive, ker sicer daje na razpolago fonde, ki so bili prej zaprti, hkrati pa zapira večji del dokumentov, ki so bili raziskovalcem brez vsakih omejitev na voljo dolga leta. Novela ovira raziskovanje polpretekle zgodovine in to je tudi njen namen. Vedno več dokumentov je prihajalo na dan, ki so obremenjevali nosilce prejšnjega režima in zato so nekateri čutili potrebo, da preprečijo, da se to nadaljuje. Namen novele je zapiranje osebnih podatkov nosilcev javnih služb totalitarnega režima, torej tistih, ki so kršili človekove

pravice. Vprašanje, ki se mi zastavi je seveda, zakaj Ljudmila Novak tako krčevito zagovarja to novelo.

Težave so se pokazale takoj, ko je začela novela veljati. Arhivsko gradivo se zapira in pri pridobivanju dovoljenj so velike časovne ovire. Marsikateri raziskovalec bo prenehal, ker čakanja ne bo preživel. Očitno gospa Novak nima pojma, kako poteka raziskovalno delo, če misli, da gre v arhivih za čakalne dobe, ki so pač vsepovsod normalne. Vsak raziskovalec lahko naroči na dan pet fasciklov in vsak fascikel mora arhivist po novem odpreti in preveriti, če so v njem občutljivi osebni podatki. Število arhivistov je zelo omejeno in po novem, ko ne gre samo za udbovski arhiv kot doslej, ampak za celotno gradivo vojnega in poveljnega časa, se s tem delom ukvarja kar nekaj arhivistov v Arhivu Slovenije. Ni potrebna velika fantazija za to, da izračunamo, kaj se zgodi, če večje število raziskovalcev naroči pet fasciklov na dan - in to recimo v dobi samo enega meseca. Seveda pa ne gre samo za Arhiv Republike Slovenije, isto velja za vse druge javne arhive, Arhiv Slovenije je že z delom, ki ga povzroča novela, preobremenjen, kmalu bo zasut. Seveda digitalizacija je problematika ne odpravi. Vsak raziskovalec lahko naslovi prošnjo na Arhivsko komisijo, kar pa vseeno pomeni, da morajo arhivisti

najprej ugotoviti ali vsebujejo fondi, ki jih potrebuje, občutljive osebne podatke. Arhivska komisija prošnji lahko ugodi, ni pa nujno. Sedanja arhivska komisija je raziskovalcem naklonjena, naslednja morda ne bo.

Dr. Tamara Griesser-Pečar, Dunaj-Ljubljana

Dogovor s sindikati

Predstavniki vlade in sindikatov javnega sektorja so v začetku prejšnjega tedna le dosegli kompromis in parafirali dogovor o varčevalnih ukrepih za prihodnje leto. Vladna stran pravi, da je bil dogovor skrajna možnost za konsolidacijo javnih financ, sindikati pa so zadovoljni, da dodatnih obremenitev plač ne bo. Zadovoljen je bil tudi premier Miro Cerar. »Z zadovoljstvom ugotavljam, da je bil narejen še en pomemben korak h konsolidaciji javnih financ. Mislim, da so sindikati skupaj z vlado pokazali, da znamo vsi skupaj z obojestranskim popuščanjem doseči tudi pameten in dober dogovor.«

Medtem pa o številkah, ki so sad pogajanj, vsi še previdno molčijo, tudi prvi finančni minister Dušan Mramor. »Koliko bo končni, dodatni uspeh je še stvar kalkulacij in nekatere določne so takšne, da ne vemo točno, kakšen bo odziv in seveda ne vemo točno, koliko bo to prihranka.«

SLOVENSI KNJIŽNI »OSKARJI«

Priznanje Slovenski kulturni akciji

Od 25. do 30. novembra je bila odprta največja knjigarna, le pet dni v letu. V treh etažah Cankarjevega doma v Ljubljani se predstavlja sto založnikov z okrog trideset tisoč knjižnimi naslovi, med temi okoli

3800 z letnico izida 2014. Za uvod v največji knjižni dogodek leta, ki je letos jubilejni trideseti, so na prireditvi v Linhartovi dvorani podelili slovenske knjižne oskarje: Schwentnerjevo nagrado in letos prvič še dve Schwentnerjevi priznanji. Nagrado je prejel Zdravko Duša, »legendarni urednik Cankarjeve založbe«, priznanji pa Martin Žnideršič, eden od ustanoviteljev knjižnega sejma v letu 1972 in Slovenska kulturna akcija iz Buenos Airesa, ki letos praznuje šestdesetletnico.

»Prispevek Slovenske kulturne akcije k razvoju slovenskega založništva je nepogrešljiv in izjemen, sadovi njenega dela so prežeti z inovativnostjo in ustvarjalnostjo, hkrati pa je izjemno uspešno udeležila svoje poslanstvo predajanja znanja ter uveljavljanja slovenske kulture v svetu, ob doslednem upoštevanju najvišjih moralnih in etičnih standardov,« so zapisali

v utemeljitvi priznanja Slovenski kulturni akciji. »Kulturno društvo Slovenska kulturna akcija iz Buenos Airesa praznuje letos 60-letnico delovanja. V tem času je izdala več kot 180 naslovov ter za slovensko kulturno zakladnico ohranila dela, ki so bila pred osamosvojitvijo in demokratizacijo Slovenije v matici prezrta ali celo prepovedana zaradi takratnih družbenopolitičnih razmer. Kot založnik je SKA kljubovala neprijaznim okoliščinam in je v izseljenstvu uspela izdati nemalo izvirnih slovenskih naslovov iz leposlovja, družboslovja in esejistike, ki sodijo v sam vrh slovenskega kulturnega delovanja in so bila v svojem času in na določenih področjih celo bolj v koraku s svetovnimi trendi kot takratna dela v matici. Spomnimo samo na prvi slovenski eksistencialistični roman Človek na obeh straneh stene Zorka Simčiča,« so na prireditvi prebrali utemeljitev. »Ob izdajanju knjig pa je SKA vseskozi in nepretrgoma izdajala revijo Meddobje, ki je objavljala literarna dela in razmišljanja slovenskih ustvarjalcev in mislecev, postavljenih v prelomni čas in razseljenih po vsem svetu. Revija predstavlja vez z domovino, obenem pa je tudi most s kulturami dežel, v katerih živijo izseljeni slovenski kulturni delavci.«

V imenu Slovenske kulturne akcije (SKA) iz Buenos Airesa je priznanje na odru Linhartove dvorane Cankarjevega doma prevzel 93-letni Zorko Simčič, edini še živeči od dvanajstih ustanovnih članov SKA. »Kulturna akcija praznuje šestdeset let. To ni veliko za človeško življenje, ima pa kulturna akcija zgodovinsko

situacijo. To je zgodba šest tisoč ljudi, ki so prišli v Argentino in sredi milijonskega Buenos Airesa spoznali, da brez kulture, brez knjige, brez slovenske besede ne bodo preživeli,« je povedal Simčič in dodal, da je počaščen ob prejemu nagrade. »Kulturna akcija je bila miniatura akademije s petimi razredi: znanstvenim, gledališkim, likovnim in literarnim ter filozofskim in teološkim. Izdali smo 180 knjig - od preprostih povesti do prvega slovenskega zgodovinskega atlasa, ki smo ga izdali leta 1960; izdali smo številne prevode, desetine pesniških zbirk, romane ... Izбира ni bila slaba,« je dejal Simčič in se za sklep zahvalil založbi Družina, ki ga je predlagala za nagrado.

Zorko Simčič je dejal, da je Schwentnerjevo priznanje svojevrstna nagrada celotni izseljenki skupnosti, ne le buenosaireski. »To je nagrada vsem ustvarjalcem v migraciji, vsem literatom, likovnikom, skladateljem in drugim ustvarjalcem. Pred eno uro mi je poslala pozdrave Bernarda Inzko Fink z Dunaja, bil sem presrečen. Ona je danes ena osrednjih figur, članica SKA.«

VTISI IZ SLOVENIJE

Prosti čas ne obstaja

(Od našega dopisnika)

Skoraj prepozno sem zvedel za Spominski večer za preminulimi pisatelji. To je večer, ki ga občasno pripravi Društvo slovenskih pisateljev; to pot so se spomnili kolegov, ki so umrli v letih 2013 in 2014. Zbrali so deset imen.

Najavljen je bil za torek, 2. decembra v Literarnem klubu Lili Novy v Cankarjevem domu. Prostor je prijeten, družaben, podobne velikosti kot dvorana dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši. Ne morem reči, da je bila gneča pred vrati, vendar dvoranica ni bila prazna; prisotni so bili predvsem sorodniki pokojnikov, ki naj bi se jih spomnili.

Po uvodni pesmi Diega Barrios Rossa (med programom se je še dvakrat oglasil) je izrekel pozdravne besede Venio Tauffer, predsednik društva. Cvetka Bevc pa je napovedovala ime in življenjsko zgodbo literatov, razvrščenih po abecedi: Viktor Blažič, Tine Debeljak ml., Marija Gorše Perhaj, Pavla Gruden, Vladimir Kavčič, Kajetan Kovič, Miloš Mikeln, Žarko Petan, Janez Rotar in Mirko Zupančič.

Med (meni) bolj znanimi, komaj znanimi ali sploh neznanimi imeni je seveda vzbujalo pozornost ime pokojnega urednika našega tednika. Po življenjepisnih podatkih je dramski igralec Blaž Šef recital pesmi Prsti časa, Reminiscence, Skale s poti, Samotni krik in Monotonost.

Lepo je bilo videti na zaslonu svež pogled našega Tineta (ali Tinčka, kot smo ga prijatelji še vedno klicali, čeprav je že davno prerasel mlada leta) s fotografije Marka Vombergarja. Tako kot sam nisem poznal marsikaterega imena (kaj šele njihovih del!), si mislim, da tudi veliko od prisotnih ni vedelo, kdo je bil Tine Debeljak ml. in jih zato podatki o njegovem ustvarjanju in življenju niso kaj dosti vznemirili. Tudi sam nisem čutil kakega dvoma o vsem, kar sem slišal - dokler ni prišel na vrsto Tine.

Namreč dvoma o resnosti priprave za tak večer. Od kod črpajo pisci povezovalnih tekstov podatke o osebah, ki se jih hočejo spomniti? Vprašanje zato, ker je bilo povedano, da je naslov druge pesniške zbirke *Prosti čas*. Odgovor pa najdeš - kot tolikokrat v današnjem času - v

Wikipediji. Takoj ko sem prišel domov, sem »poguglal« in našel v tej spletni enciklopediji v zapisu o Tinetu prav to: da se tako glasi naslov zbirke.

Zapis pa med viri omenja Enciklopedijo Slovenije, 16. knjigo. In sem se naslednji dan prepričal, da Enciklopedija Slovenije ni kriva za napako: naslov zbirke je **Prsti časa** - in amen! Torej so avtorji scenarija malo pobrskali po wikipediji in to jih je zadovoljilo. Da bi si ogledali še kak drug zapis o Tinetu (marsikateri je tudi na internetu) - bi to bilo že preveč napora. Tudi recitator je njegovo ime omenil kot Anton Tine; kje je snel ta podatek? Tine je bil uradno **Valentin Bogumil**. A Anton ...?

Zato pravim, da se mi je vzbudil dvom, če so osebe, ki smo se jih spomnili, res doživele in ustvarile to, kar je bilo povedano. Pričakoval bi več resnosti, tudi strokovnosti; temu, kar je bilo pripravljeno, pa tukaj pravijo *šlamparija*. Vsaj Tine zasluži več resnosti in blag spomin!

A Prostega časa ne boste našli več v Wikipediji. Tam opozarjajo, da je ta biografski članek škrbina in da prosijo za pomoč. Pa sem pomagal. Povsem prosto sem vstopil in popravil naslov zbirke, tako da naslednjic ne bo napake. Bo pa še vedno šlamparija, če bodo iskali podatke samo v spletni enciklopediji.

GB

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Včerajšnji dan je osnova današnjemu dnevu, in danes je temelj za jutri.

Nad včeraj smo že brez moči in vse kar se danes godi je deloma že pogojeno.

Naš jutri pa bo obrodil, kar sklenemo danes, in v tem smo še vedno svobodni.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Leto se bliža koncu. A kaže, da letos politika ne bo imela dolgih počitnic. Vsako jutro sonce posveti na kakšno novost, ki dopolnjuje sliko današnje Argentine. Ni pričakovati kakih globokih sprememb, a razvoj kaže na napeto leto 2015.

Nekje je meja. Pisali smo že o davku na dobiček, ki zadnje čase vedno bolj prizadeva tudi delavce in uslužbenke, ki imajo nekoliko višje plače. Ves sindikalni pritisk, da se ta položaj vsaj delno spremeni ni pomagal, da bi se vlada zmenila za te prošnje in zahteve. Položaj se je dodatno zapletel, ko se je predsednica trmasto uprla prošnji, naj oprostite tega davka vsaj drugo polovico trinajste plače, ki jo delavci dobijo ob koncu leta. Čeprav je vsota sama po sebi malenkostna, vlada o kaki oprostitvi ni hotela nič slišati. Tedaj pa je zaropotalo: vsa uporna CGT je napovedala splošno stavko proti koncu leta. K tej potezi so pritegnili tudi sindikati prevoznikstva in celo je večje število provladnih sindikatov. Vlada je našla svojo mejo. Predsednica si nikakor ni mogla privoščiti, da bi pred prazniki delavstvo, čeprav samo za en dan, dejansko ustavilo državo. Vlado še vedno skrbi, da ne bi prišlo do običajnih decembrskih izgredov in napadov na veleblagovnice. Tak izraz sindikalne moči, čeprav bi mirno potekal (ali morda prav zaradi tega), pa bi predstavljal hud udarec njenemu ugledu in vladni moči. Kljub nasprotovanju gospodarskega ministra (Kicillof) in šefa kabineta (Capitanich), je odločila, da bo vlada oprostila davka drugi del trinajste plače. Ženska ni neumna: za nizko ceno nekaj stotin milijonov pesov je preprečila stavko in zasejala razdor v sindikalne vrste. Nekateri so namreč hoteli stavko izpeljati na vsak način. Drugi pa so se zadovoljili s tem »darilom«. Zaključek: zaenkrat ne bo nihče ustavil države.

Sodna fronta. Nadaljuje se tudi sodna ofenziva na funkcionarje, ki so zapleteni v obtožbe zaradi korupcije. Na tem območju izstopa raziskava, ki jo sodnik Bonadio vodi v računih podjetja Hotesur, ki je last gospe predsednice. Vlada napenja vse sile, da bi sodnika odstavila, a v Svetu magistrature nima potrebne dvotretinske večine. Pač pa ji je uspelo, da so kazensko sodniku zmanjšali plačo za 30%, za nek prekršek iz leta 1992. Vse doslej je ta postopek spal spanje pravičnega, dokler se

sodnik ni drznil raziskave predsedniških podjetij. Sedaj nameravajo doseči kazen še v dveh drugih zadevah, kar bi olajšalo poznejšo odstavitev. Medtem pa skušajo, kako bi sodni postopek predstavili v območje drugega sodnika, ki bi bil bolj dostopen vladnim željam. Ta petek pa se bo v mestu Nevada, v ZDA odločalo, ali se objavijo podatki 123 podjetij, ki jih ima tam v lasti Lazaro Báez. Mož je bil navaden bančni uradnik, dokler ni spoznal pokojnega Kirchnerja, tedaj guvernerja province Santa Cruz. Nenadoma je postal lastnik gradbenih in transportnih podjetij, z odenki v Venezueli, Švici in ZDA. Po tej poti bi se lahko dokazalo, da so njegova podjetja dejansko last Kirchnerjev. In tega se gospa predsednica najbolj boji.

Jih bo srečala pamet? Veliko se govori zadnje čase, da bodo z novim zakonom določili, da se poslanci v Južnoameriški parlament (Parlasur) volijo na splošnih volitvah. To naj bi bilo že prihodnje leto, čeprav bo parlament v polno stekel šele leta 2020. Zakaj torej poslance voliti že sedaj? Ker bi kandidirala »gospa«. Tem poslancem bi tudi poverili imuniteto, torej je sodniki ne bi mogli preganjati. Poleg tega bi na volilnih listinah po vsej državi pojavilo njeno ime in (domnevajo) vplivalo na boljši volilni izid. Sedaj pa se je opozicija naenkrat zbudila. Že govorijo o skupnem nastopu na volitvah v Južnoameriški parlament, s čimer bi domnevna zmaga gospe bila postavljena pod vprašaj. Zadnje čase je tudi zaznati več volje za povezovanje sorodnih sil, kar vzbuja upanje, da vladi na volitvah ne bo šlo gladko, kot upajo. Povedali smo že, da Scioli upa, da bi dosegel 40%, drugi njemu sledeči pa ne bi dosegel 30%, s čimer bi bil on potrjen za predsednika. A razna pogajanja kažejo, da opozicija resno misli na kak stvaren nastop. Na primer, skoraj je že zagotovljeno, da se bosta Massa in De Narváez, oba iz upornega peronizma, povezala v eno samo formacijo in isto volilno listino. Govori se tudi o približevanju Cobosa. Vsakdanost pa medtem poteka po starem tiru. Le da je vladi uspelo zbiti vrednost sivega dolarja (blue). A cena je bila visoka: novo zadolževanje doma in po svetu, posojila do 3.000 milijonov dolarjev, a z obrestmi, ki segajo do 9,5% letno. Uživala bo sedanja, plačala bo prihodnja vlada.

20-LETNICA FOLKLORNE SKUPINE MARIBOR

V. Evropski večer

V soboto, 22. novembra zvečer, smo se zbrali v slovenskem domu v Karapačaju, da bi proslavili 20-letnico naše folklorne skupine ter obenem V. Evropski večer. Napovedovalca sta stopila na oder, izrekla dobrodošlico in na kratko orisala potek večera. Albert je začel z veselo glasbo in plesišče se je kar hitro napolnilo.

Od začetka do konca so stojnice delale s polno paro in nudile slano hrano, sladice, točeno pivo, hamburgerje, okusno pijačo in dobrotke za srečelov.

Prva skupina, ki je zaplesala, je bila »Korenine« iz Mendoze, ki jo vodi Said Hamdam. Predstavili so splet

belokranjskih plesov. Veseli smo bili, ker je tudi iz Rosaria prišla folklorna skupina »Veseli slovenski duh«, ki ga vodijo Andrej Sotelo Klinec ter Maria Belén in María José Rodríguez Peña. Na vrsti so bili plesi iz Razkrižja.

Ker je bila letos naša 20-letnica, smo se odločili, da bi predstavili samo slovenske folklorne skupine. Udeležili so se tudi člani »Mladike« iz San Justa, pod vodstvom Miriam Mehle Javoršek in predstavili ljubljanske plesne.

Skupaj z Albertom je nekaj pesmi zaigral tudi harmonikar iz Slovenije Jan Kogelnik in navdušil obiskovalce.

Folklorni skupini iz Mendoze in Rosaria, sta prišli res od daleč, da bi nas razveselili in skupaj z nami praznovali. Zdelo se nam je primerno, da bi dvakrat nastopili. Zato je ponovno

zaplesala skupina »Veseli slovenski duh« s predstavivjo plesov iz slovenske Istre. Pristavska skupina, ki jo vodi prof. Marcelo Carte, nas je tudi obiskala in pokazala prekmurske svatbene plesse; za njo pa ponovno skupina »Korenine« iz Mendoze z argentinskimi folklornimi plesi.

Na oder je stopila ga. Ani Senovršnik, voditeljica naše skupine in se vsem zahvalila za pomoč, sodelovanje in podporo. Povedala je tudi, da bo skupina »Maribor« potovala v Slovenijo februarja prihodnjega leta in izrazila veselje, da bomo lahko na tej turneji pokazali, kar smo se v teh dvajsetih letih naučili. Rekla je tudi sledeče: »Ples, ki ga bomo nocoj predstavili, je nam, Mariborčanom, še posebno pri srcu. Ravno s tem bomo začeli naš prvi nastop v Avsenikovi gostilni v Begunjah na Gorenjskem. Zato, smo si želeli zaključiti ta večer s tem spletom Avsenikovih melodij; danes zadnji in februarja prvi v Sloveniji«. Takrat je stopila na oder skupina Maribor in zaplesala z lepimi dežniki in gorenjskimi nošami ob glasbi Slavka Avsenika. Bili smo ponosni, veseli, dobre volje in to je občinstvo izrazilo z mogočnim ploskanjem, kar nas je še bolj navdušilo.

Na vrsti so bile zahvale skupinam, ki so sodelovale na tem večeru. Dobili smo darila s strani vseh njih ter iskrene čestitke ob našem jubileju.

Inž. Jure Komar, predsednik karapačajskega doma je podal krasno priznanje skupini Maribor. Čestital je tudi g. Franci Žnidar, predsednik Zedinjene Slovenije, ter pohvalil pripravljenost skupine za sodelovanje v okviru krovne organizacije. Končno je stopil na oder tudi g. Tomaž Mencin, veleposlanik Republike Slovenije v Argentini, ki je podelil voditeljici Ani Senovršnik priznanje s strani Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za »neprecenljiv doprinos k ohranjanju slovenske kulture po svetu«. Zelo smo bili veseli vseh čestitk, pohval in lepih besed.

Dobili smo prelepo torto in ob prižgani svečki, skupaj z vsem občinstvom zapeli »Kol'kor kapljic ...«

Večera še ni bilo konec, saj so ljudje še klepetali, plesali in se zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Dobro so se počutili pri nas in to nam je bilo všeč.

Radi bi se zahvalili vsem, ki so nam pomagali, da je ta večer tako lepo uspel. Upajmo, da bo folklorna skupina Maribor še dolgo plesala ter s ponosom predstavljala Slovenijo.

Prihodnjic se bomo javili po naši turneji, ki jo bomo začeli 14. februarja prihodnjega leta. Do takrat pa nasvidenje!

Marjana Pirc

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Slavnostna akademija literarne sekcije

Ob Prešernovem prazniku, 3. decembra 2014, je Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) skupaj s svojo literarno sekcijo Slovenska beseda pripravila Slavnostno akademijo in podelitev posebnih nagrad. Zbralo se je precejšnje število obiskovalcev – nekaj več kot 70. Akademijo smo pričeli z glasbenim uvodom Tanje Zajc Zupan in pevke Teje Saksida. Sledil je slavnostni nagovor predsednika SSK dr. Borisa Pleskoviča v katerem je poudaril kako pomembno je vzpodbujati mlade in njihovo nadarjenost, da se izražajo v slovenskem jeziku. Na kratko je prisotne pozdravil tudi predsednik Slovenske konference SSK Franci Feltrin. Dr. Boris Pleskovič je nato podelil zlatnike za posebne zasluge pri delu in projektih SSK. Zlatnike so prejeli: Sabina Cvilak in Nejc Lavrenčič za pomoč pri izvedbi I. konference slovenskega turizma in gostinstva doma in po svetu, Jana Čop za dolgoletno delo in vodenje Upravne pisarne SSK ter Franci Feltrin za večkratno predsedovanje Slovenski konferenci SSK, za vodenje in izpeljavo projektov, za pomoč pri pridobivanju državljanstev, nostrifikacij diplom ali zaposlitvi naših rojakov, ki so se vrnili v Slovenijo in vseživljenjsko delo na področju povezovanja Slovencev doma in po svetu. Sledil je glasbeni vložek citrarke Tanje Zajc Zupan in pevke Teje Saksida, nato pa je besedo prevzel Andrej Rant, predsednik literarne sekcije Slovenska beseda. Na kratko je predstavil nastanek sekcije in njen namen, da vzpodbuja literarno ustvarjanje v slovenskem jeziku, pomaga pri uveljavljanju slovenske literature ter se zavzema za zaščito slovenščine v javni rabi. Ob tem se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri natečaju Slovenske besede in predstavil kriterije na osnovi katerih je tričlanski odbor ocenjeval prispele pesmi. Sledila je podelitev nagrad najboljšim trem; tretjo nagrado je prejela Ilaria Ciccone iz Italije, drugo nagrado (sicer v odsotnosti, saj se prireditve n mogla udeležiti) je prejela Verena Gotthardt iz Avstrije, prvo pa Jelena Malnar s Hrvaške. Ob vsaki je predsednik literarne sekcije prebral tudi obrazložitev komisije, nagrajenci pa so navzočim prebrali nagrajene pesmi. Po predaji nagrad so se s predstavivjo svojih del predstavili tudi nekateri člani literarne sekcije, slovesnost pa smo zaključili ob skromni družabni pogostitvi.

MENDOZA

Festival pevskih zborov

»Da petje vzleti je potreben glas ljudstva.

Da se petje povzdigne je potrebno, da poje ljudstvo.«

S temi besedami vsako leto prične »Cantapueblo«, festival zborovskega petja. Od 4. do 8. novembra 2014, smo v Mendози sodelovali na 26. Festivalu, ki je bil letos posvečen spominu argentinskega glasbenika Ariela Ramireza, ob 50-letnici njegove vrhunske skladbe »Misa criolla«.

Gostovalo je 53 pevskih skupin. Poleg mendoških in številnih argentinskih zborov so nas obiskali tudi zbori iz Holandske, Kolumbije, Ekvadorja, Brazilije in Čila.

Za dobrodošlico gostom, so

v Teatro Independencia zapeli štiri glavni mendoški zbori. Številni koncerti vseh skupin so se zvrstili v glavnih krajih province, v Espacio Cultural Le Parc - Guaymallén, Teatro Independencia, Teatro de la Compañía, iglesia de Nuestra Señora de La Merced v centru, v iglesia Nuestra Señora de Luján de Cuyo, iglesia de La Carrodilla, Teatro Imperial v Maipú in v Gabinete Multiespacio v San Rafaelu. Nastopilo je nad 1000 pevcev. Večina je predstavila južnoameriške pesmi in svoje narodne ritme. Vključene so bile tudi skladbe svetovnega repertoarja in sacralne glasbe, ter slovenske napitnice in narodne pesmi.

Slovenski mendoški oktet je nastopil 5. novembra v Teatro de la Compañía s sledečimi stvaritvami: Ribniška - France Marolt, Cueva de la viña nueva - Palorma,

Fernández, Coney Island baby - We all fall - Les Applagate, Spetsosa in Na Vipavskem - Rado Simoniti. Navzoči so navdušeno sprejeli nastop naših fantov.

Naš Slovenski pevski zbor se je predstavil 6. novembra v cerkvi Nuestra Señora de La Merced. Vodil ga je pevovodja mag. Diego Bosquet, s sedečim programom: Schedrik - Mycolo Leodovich, Dajte, dajte - Aldo Kumar, Živijo Slovenci, priredba narodnih Janez Močnik, in Del prado vengo - priredba Vivian Tabbush.

V petek 7. novembra je večina zborov potovala v Parque Aconcagua, v argentinskih Andih. Spoznali so najvišjo goro Južne Amerike, se slikali za spomin in pri skupnem kosilu, med visokim gorovjem, prepevali svoje pesmi in v takem veselju pridobili povezave in prijateljstvo. To je pričakovano sad pevskega udejstvovanja.

Med tednom, kakor se dogaja vsako leto, se v dopoldanskih urah na glavnih cestah mendoškega mesta, zberejo barvite skupine zborov. Navdušeni pevci prekinejo vsakdanje življenje in nudijo mimoidočim trenutke

presenečenja, začudenja in veselja ter označajo pomemben pevski dogodek in praznik zborovskega petja »Cantapuebla« v Mendози. Zbori so se polagoma približali trgu Independencia. Tam jih je letos dočakala godba mendoške policije in s svojim nastopom zaključila imenovano Cantata callejera - Alfredo Dono, ki je bil eden prvih zborovodij v Mendози.

Višek festivala se je vršil v Estadio Polideportivo Polimeni v Las Heras. Naš mendoški Slovenski pevski zbor je otvoril zaključni koncert. Sledili so nastopi povabljenih gostov izven Argentine. Končno je prišla na vrsto pričakovana Misa Criolla, s sodelovanjem vseh zborov, s solisti in argentinskimi folklornimi inštrumenti. Številna pevska masa je zbrano zadonela v spomin enega največjih argentinskih folklornih skladateljev: Ariela Ramireza. Inés Cuello de Ramirez, skladateljeva vdova

je bila navzoča na koncertu. Uspešni konec festivala je vodil maestro Damián Sanchez. Mogočna interpretacija priznane Ramirezove stvaritve je veselo navdušila polno dvorano.

Zanimivo in pohvale vredno je dejstvo, da v težkih časih, argentinskih in svetovnih skrbi, doživimo nekaj nepričakovanega, prekinemo enolično življenje in si podarimo trenutke zdravega in prostega veselja, prijateljstva in snidenja s sovostniki z različnih krajev sveta. Veseli smo, da sta obe slovenski pevski skupini imeli tako važno in lepo priložnost sodelovati, da je petje vzletelo in se povzdignilo kot pristni glas ljudstva.

Božidar Bajuk

RAZSTAVA NA VELEPOSLANIŠTVU

Amalia Pérez Molek

Amalia je umetnica, slikarka. Močno je povezana s Slovenijo in slovenstvom, saj je poročena s Slovencem. Oba sta bila študenta v Sloveniji med leti 1983 in 1987. Tam se je jima tudi rodila druga hčerka Katherina. Študirala je slikarstvo in grafiko na Akademiji umetnosti v Ljubljani. Obe hčeri sta prva leta tam tudi obiskovali vrtec in šolo, in Nadia je diplomirala z odliko (tu v Buenos Airesu) z delom o Slovencih, ki je bilo celo nagrajeno v sami Sloveniji (glej Svobodna Slovenija št. 29, 26. julija 2012).

Tu je doštudirala na Escuela Superior de Bellas Artes Ernesto de la Cárcova kot scenografinja. Je profesorica zgodovine argentinske in latinskoameriške umetnosti na USAL in koordinatorka kulturno-umetniških dogodkov v Colegio Goethe. Obiskovala je tudi Hochschule für Gestaltung, v Karlsruhe (Nemčija).

Slike Amalije Pérez se nahajajo v javnih in privatnih zbirkah v Argentini, Nemčiji, Avstriji, Kanadi, Hrvaški, ZDA, Sloveniji, Španiji, Italiji, Franciji, Mehiki, na Japonskem.

Amalia Pérez Molek

Številne so bile njene razstave v Argentini in po svetu, kot tudi priznanja, ki jih je žela. In tu, še ena: dne 3. decembra je bila otvoritev razstave njenih del na slovenskem veleposlaništvu v Buenos Airesu. Bila je obenem zadnja razstava v letošnjem letu v sklopu ciklusa »Dobri vetrovi za kulturo«. Hkrati se je predstavil slovenski pesnik-igralec Andrej Rozman Roza.

Pred številno publiko je - kot običajno - umetnico predstavil veleposlanik Mencin, nakar je spregovorila Amalia. V kastiljščini in z močnim občutkom je povedala o tej njeni povezavi s slovenstvom, ki prične pri možu, leta bivanja v Sloveniji, in posebno kaj ji je pomenilo znati se me hribovjem, ki jo je spominjalo na otroška leta. Posebno ganljivo je bilo, ko je omenila, kaj ji je predstavljalo roditi otroka tam, v Sloveniji. Tudi je

opisala tehniko svojega dela.

Nato se je predstavil Andrej, s tremi pesmimi, in sicer, »Mleko«, »Lepa Vida« in »97%«, vse šaljive in - neverjetno v teh časih! - s strogo rimo in metriko, kljub temu valovito pri recitiranju. Razstavljene so bile tudi njegove knjige.

Večer sta z glasbo popestrila dva odlična kitarista, o čitno

akademska; sestavljata duet »Color a Nuevo«. Izvajala sta argentinske folklorne ritme, in sicer chakero »De la quebrada«, gato »De la raíz a la copa«, zambo »La tristecita«, in dodatno kot »encore«, vrsto kandombeja, »Cantando bajito«.

Po vsem tem je sledil prigrizek, kozarec in živahen pogovor med navzočimi. Poleg postrežbe samega veleposlaništva je Amalia je častila s »papines andinos«, krompirček pripravljen na (argentinski) severozahodni način.

Rok Fink

Andrej Rozman Roza

Duet »Color a Nuevo«

Kosilo upokojencev in prijateljev

Letos smo se že tretjič zbrali pri našem tradicionalnem kosilu. Bilo je v nedeljo, 9. novembra, kot vedno v našem domu v San Justu. Bilo je veselo, saj nas je bilo kar 139.

Ob začetku je vse goste pozdravila predsednica društva gospa Pavla Škraba in želela, da bi se dobro počutili. Vsi skupaj smo zapeli nabožno pesem »Je angel gospodov«, nakar je g. dr. Jure Rode vodil molitev in blagoslovil jedi.

Začelo se je kosilo. A takoj nas je čakalo presenečenje. Otroški zborček, pod vodstvom gospe Kristine Skvarča Šenk, nam je zadel tri pesmi: Če študent na rajžo gre, venček narodnih in za konec Slovenec sem. Izvajanje zborčka smo nagradili z močnim ploskanjem. Otrokom smo podarili bombone, gospe Kristini pa lep šopek.

Za tem nam je mladi Nace Kržišnik zaigral na harmoniko lepe slovenske pesmi, polke in valčke. Nace, kar tako naprej! Čestitamo.

Kosilo je bilo dobro in okusno; postrežba prijazna. Sedeli smo okrog pogrnjenih miz z lepimi šopki rož. Za to, in za prijetno prijateljsko kosilo gre zahvala požrtvovalnim ženam in gospem. Končno naj omenim še tradicionalni srečelov. Bilo je mnogo lepih dobitkov. Glavnega je zadel Stanko Jelen, in sicer krasne jaslice, dar gospe Marije Peterca.

Medtem pa nas je predsednik »Naše domačije« povabil da naslednje kosilo poteka v prostorih te ustanove, v lepem parku, pod drevesi in med rožami (bilo je to nedeljo, 7. decembra).

Po kosilu so nam postregli še s kavo in drobnim pecivom, tudi delo naših pridnih žena in mater.

Razšli smo se veseli in z namenom, da se bomo ponovno videli na naslednjem srečanju.

Pavla K. Škraba

SLOVENCİ IN ŠPORT

KOLAJNE NA SNEGU

Uradno zima še ni začela, a na zimskih športnih igrah že delijo medalje. Marsikateri tudi Slovencem.

Dvakratna olimpijska zmagovalka Tina Maze je zmagala na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v kanadskem Lake Louisu. Druga je bila Anna Fenninger, tretja pa pa Tina Weirather iz Liechtensteina. V superveleslalomu je bila Tina Maze tretja in si še nekoliko povečala vodstvo v skupnem seštevku pokala.

Slovenska smučarska skakalka Špela

Špela Rogelj

Rogelj (foto) je zmagala na uvodni posamični tekmi svetovnega pokala v Lillehammerju na Norveškem. S skokoma, dolgima 93 in 99 m, je na drugem in tretjem mestu ugnala Avstrijko Danielo Iraschko-Stolz in Japonko Saro Takanaši.

Prav tam si je prve stopničke letos priskakal Peter Prevc, ki je na drugem mestu za Koudelko zaostal za štiri točke, potem ko je žirija tekmovanja odpovedala finalno serijo.

Odlično je s preizkušnjo v švedskem Östersundu, prvo sprintersko v sezoni, opravil Jakov Fak. Po zaslugi brezhlebnega strelskega izkupička, pokril je vse tarče, dovolj hiter pa je bil tudi v smučini, je osvojil končno tretje mesto.

HOKEJ PRED PARLAMENTOM

Ljubljani se obeta nov zanimiv hokejski in drsalni dogodek pod milim nebom. Potem, ko so Olimpijski hokejski januarja lani igrali na prostem na starem bežigranskem stadionu, se bodo zdaj, ko se bo

decembra in januarja odvijal Pivovarna Union Ice fest, preselili na prenovljeni Trg republike.

V sklopu Pivovarna Union Ice festa bodo ljubljanski hokejski najprej odigrali dve tekmi lige Ebel (14. decembra s Fehervarjem in 16. decembra s Celovcem) ter še tekmo državnega prvenstva z ekipo Sij Acroni Jesenice 18. decembra. Ob koncu, preden bodo podrli montažno drsališče, pa bo nato januarja še tekma s Salzburžani, v ljubljanskem klubu pa se dogovarjajo še z Bolzanom za tekmo 28. decembra.

MEDALJE IZ TOKIA

Slovenska judoistka Tina Trstenjak (foto) je na enem najmočnejših turnirjev za svetovni pokal v judu, tekmovalju za veliki slam Tokia (tekmovalo je 419 judoistov iz 65 držav) v kategoriji do 63 kg osvojila prvo mesto in za zmago prejela tudi ček v višini 5000 ameriških dolarjev. V finalu je celjska judoistka premagala Italijanko Edwige Gwend.

Tina Trstenjak

Anamari Velenšek je s tretjim mestom v kategoriji do 78 kg uspešno končala nastope slovenskih judoistov,

ZNAJ ŽREB ZA KOŠARKARSKO EVROPSKO PRVENSTVO

Slovenija bo na evropskem košarkarskem prvenstvu 2015 nastopila v skupini C skupaj s Hrvaško, Grčijo, Makedonijo, Gruzijo in Nizozemsko. Slovenija bo predtekmovanje igrala v Zagrebu. V drugi del v Francijo se bodo iz vsake skupine uvrstile po štiri najboljše ekipe.

NOVICE IZ SLOVENIJE

NAPREDEK, VENDAR ŠE PRECEJ MANJKA

Slovenija je na lestvici indeksa zaznave korupcije letos zasedla 39. mesto in tako v primerjavi z lani napredovala za štiri mesta. Kot je na predstavitvi lestvice poudaril generalni sekretar Transparency International Slovenia Vid Doria, v Sloveniji kljub navideznemu naporu za večjo transparentnost v javni in državni upravi še vedno ni dovolj politične volje za njeno uveljavljanje v praksi. Večina lobiranja v Sloveniji še vedno poteka zunaj zabeleženih lobističnih stikov, v senci. Poročilo Lobiranje v Sloveniji se sicer osredotoča na lobiranje na državni ravni, a znatna tveganja za takšno početje po njihovi oceni obstajajo tudi na lokalni ravni.

DRUGI TIR JE RESEN NAČRT

Slovenija zelo resno računa na vlaganja v drugi tir v sklopu 315 milijard evrov naložbenega načrta za Evropo, je v Bruslju v okviru zasedanja ministrov EU za promet poudaril minister za infrastrukturo Peter Gašperšič. Ljubljana je predlagala več infrastrukturnih projektov v skupni investicijski vrednosti štirih milijard evrov, zasebne vlagatelje naj bi privabljal s koncesijami.

MANJ BREZPOSELNIH

V Sloveniji je bilo ob koncu novembra registriranih 115.411 brezposelnih. To je 0,4 odstotka manj kot oktobra in 3,3 odstotka manj kot novembra lani.

PO SVETU

PRORAČUNI

Finančni ministri evrske skupine, med njimi slovenski finančni minister Dušan Mramor, so v ponedeljek obravnavali ocene proračunskih osnutkov članic. Evropska komisija je Slovenijo uvrstila med države, katere proračunski načrt je pretežno skladen z evropskimi pravili. Našo državo je opozorila na izvedbo začrtanih ukrepov za odpravo presežnega primanjkljaja ter pozvala k pospešitvi strukturnih fiskalnih ukrepov - zlasti k sprejetju zakona o fiskalnem pravilu in celovitem pregledu javnih izdatkov v zdravstvu. Med najbolj problematičnimi državami so sicer Francija, Italija in Belgija. Evropska komisija ima od lani pravico ocenjevati proračune posameznih držav članic in poskrbeti, da so ti v skladu s paktom stabilnosti in rasti, ki opredeljuje evropska proračunska pravila. Lahko pa tudi kaznuje posamezno državo, če ta ne uresniči načrtov. Tri najočitnejše kršiteljice, Italija, Francija in Belgija, imajo do marca čas, da sprejmejo ukrepe za izpolnitev danih zavez.

DOGOVOR NA KOSOVU

Demokratska stranka Kosova in Demokratska liga Kosova sta sklenili koalicijski dogovor, v skladu s katerim bo premier postal vodja demokratske lige Isa Mustafa, vodja Demokratske stranke Hashim Thaci pa bo njegov namestnik in zunanji minister. Po letu 2016 pa naj bi Thaci postal predsednik države.

AMERIŠKI AKTIVISTI

Protesti zaradi oprostive policista, ki je na Staten Islandu julija ubil temnopoltega Erica Garnerja, so se po ameriških mestih nadaljevali. Ponekod so morali policisti uporabiti solzivec, saj so protestniki uničevali policijska vozila in obmetavali policiste z različnimi predmeti. Aktivisti sicer za soboto v Washingtonu napovedujejo veliko protestno zborovanje proti policijskemu nasilju in slabostim pravosodnega sistema.

TAJFUN

Tajfun Hagupit, ki je v soboto dosegel Filipine in povzročil ogromno škodo, se oslabljen približuje prestolnici Manila. Prebivalci so v pripravljenosti pred močnimi nalivi in poplavami. Tajfun je doslej terjal 21 smrtnih žrtev.

PROJEKTI ZA EVROPO

Večina novega, 315 milijard evrov vrednega naložbenega načrta za Evropo, bo po pojasnilih komisarke za promet Violete Bulc še vedno namenjenega infrastrukturi. Prepričana je, da Evropa potrebuje bolj dinamičen sklad, ki bo spodbujal tudi nekoliko bolj tvegane naložbe. Bulčeva je na srečanju z novinarji še dejala, da morajo kandidirani projekti imeti dodano vrednost, pozitivne socialno-ekonomske učinke, pomembno pa je tudi, da se morajo začeti v prihodnjih treh letih.

NEMŠKE PLAČE

Številna nemška podjetja bodo po uvedbi minimalne plače zvišale cene ter zmanjšala nagrade in število zaposlenih, kaže raziskava inštituta Ifo iz Münchna. Inštitut je v raziskavo vključil več kot 6300 podjetij. Od tega jih je 26 odstotkov napovedalo zvišanje cen, 23 odstotkov jih

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

Leposlovna nagrada Slov. kulturne akcije za leto 1965. Januarja 1965 bo preteklo deset let, ko je bilo na seji odbora Slovenske kulturne akcije sklenjeno, da se razpiše leposlovna nagrada za leto 1955. Razpis nagrade je omogočila plemenitost neimenovanega mecena in je bil izid natečaja objavljen ob božiču 1955. V okviru desetletnice obstoja Slovenske kulturne akcije pa je mecen z drugega dela sveta potrdilno odgovoril na prošnjo prijatelja Slovenske kulturne akcije in pristal na predlog, da se za leto 1965 ustanovi leposlovna nagrada, ki naj v spomin ob dvajsetletnici smrti pisatelja Velikonja nosi ime **Velikonjeva literarna nagrada**. ...

San Martin. Zaključek šolskega leta tečaja škofa Gregorija Rožmana v San Martinu je bilo v nedeljo, 6. decembra, popoldne na športnem igrišču doma. Na ozadju odra sta bili slovenska zastava in slika škofa dr. Rožmana. K zaključku se je zbrala vsa šolska mladina s starši in drugimi rojaki. Zaključno akademijo je začel in vodil predsednik krajevnega šolskega odbora prof. Stanko Hafner. ...

Mar del Plata. Praznik slovenske pesmi. V soboto, dne 21. novembra, na predvečer praznika sv. Cecilije, zavetnice glasbe in pevcev ter patrone Mar del Plate obenem, je tukajšnji Slovenski pevski zbor, pod vodstvom g. Slavka Tršinarja, s sodelovanjem pevskega zbora rojakov iz Buenos Airesa priredil svoj prvi javni koncert v dvorani zavoda Divino Rostro, v čigar korist je namenil vse prostovoljno darovane prispevke. ...

Osebnosti. Družinska sreča. V družini Toneta Krajnika in njegove žene ge. Marinke roj. Poglajen so dobili hčerko. Družino Jožeta Lovšina in njegove žene ge. Angele roj. Moder je prav tako razveselila hčerka; v družini Pavleta Jeretine in njegove življenjske družice ge. Anice roj. Puntar se je pa rodil sinček, ki bo pri krstu dobil ime Anton. Srečnim družinam naše čestitke.

(Svobodna Slovenija, 10. decembra 1964 - Št. 50)

bo zmanjšalo nagrade, 22 odstotkov podjetij pa se bo poslovilo od nekaterih sodelavcev. Na drugi strani pa 43 odstotkov podjetij navaja, da se na uvedbo minimalne plače ne bodo odzvala. V Nemčiji bodo minimalno plačo v višini 8,5 evra na uro uvedli postopno, in sicer od začetka prihodnjega leta do leta 2017. Od nje naj bi imelo korist več kot pet milijonov zaposlenih v slabo plačanih sektorjih.

SESTALI SO SE ZUNANJI MINISTRI

V Baslu so se sestali zunanji ministri in drugi predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, ki ji trenutno predseduje Švica. Predsedujoči, švicarski zunanji minister Didier Burkhalter je posvaril pred nadaljnjim stopnjevanjem krize v Ukrajini. Ravno v tem času pa je ruski predsednik Vladimir Putin v svojem letnem nagovoru narodu poudaril, da bi nekatere države rade videle, da Rusija razpade po jugoslovanskem scenariju. Ruski predsednik Vladimir Putin je v letnem govoru o razmerah v državi priključitev Krima označil za zgodovinsko in poudaril, da ima ta polotok za Ruse velik civilizacijski in sakralni značaj. Zahod je obtožil, da je ukrajinsko krizo in priključitev Krima izkoristil za izgovor za uvedbo sankcij proti Rusiji. Če ne bi bilo teh napetosti, bi si po njegovi oceni Zahod izmislil kak drug izgovor, da bi zadržal naraščajoče možnosti Rusije. Kljub temu država ne namerava okrniti odnosov z ZDA in Evropsko unijo, ampak bo oživila in razširila tradicionalne vezi z jugom ameriške celine ter nadaljevala sodelovanje z Afriko in državami na Bližnjem vzhodu.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ENCUENTRO CUMBRE

El presidente de la República Borut Pahor convocó el pasado lunes 8 de Diciembre a un encuentro cumbre. Fueron invitados los presidentes de Gobierno, Miro Cerar, el presidente del parlamento Milan Brglez y el presidente del Consejo de Estado Mitja Bervar. Pahor está preocupado por la situación de inestabilidad política en Eslovenia, ya que en el breve lapso de dos años hubo tres gobiernos diferentes. Quiere que en los años siguientes todos ayuden a afianzar las relaciones, colaborar en cambiar algunas leyes que den más solidez a las instituciones. También desea promover medidas que tiendan a una reconciliación ante la época de la Segunda Guerra Mundial, la revolución y las matanzas de la posguerra. (Pág. 1)

NOCHE DE BAILES TRADICIONALES

El pasado 22 de noviembre en el centro esloveno de Carapachay se reunieron para celebrar la 5ª Noche Europea, junto con los 20 años del grupo folclórico Maribor. De la velada participaron el grupo *Korenine* de la provincia de Mendoza que presentó bailes de la región de Bela krajina y cerró la noche con bailes argentinos. Desde Rosario se presentó *Vesel slovenski duh* con bailes de Razkrižje e Istra. El grupo *Mladika* (San Justo) se presentó con bailes de Ljubljana, mientras que el grupo de *Pristava* (Castelar) mostró la danza de boda de la región de Prekmurje. Ani Senovršnik, directora del grupo Maribor, informó la buena nueva: en febrero de 2015 el grupo se presentará en Eslovenia. Su primer baile en tierras eslovenas será un enganchado con melodías de Avsenik, que presentaron con gran orgullo y alegría sobre el escenario esa misma noche. El embajador Tomaž Mencin entregó un reconocimiento de la Oficina para los eslovenos por el mundo, por su inestimable contribución a la preservación de la cultura eslovena en el mundo, al grupo Maribor. ¡Felicitaciones y éxitos! (Pág. 3)

CANTAPUEBLO: FIESTA CORAL DE AMÉRICA

Del 4 al 8 de noviembre se desarrolló el festival internacional de coros Cantapueblo 2014. En esta edición se le rindió tributo a Ariel Ramírez, recordando los 50 años de su Misa Criolla. Participaron 53 coros y grupos vocales de Holanda, Colombia, Ecuador, Brasil, Chile, y claro está la Argentina. El Octeto Esloveno mendocino se presentó el 5/11 en el Teatro de la Compañía. Al día siguiente fue al presentación del Coro esloveno de Mendoza (dirige Lic. Diego Bosquet) en la iglesia Nuestra Señora de La Merced. El 7/11 la gran mayoría de los coros visitaron el Parque Aconcagua para tomarse una foto en la montaña más alta de América del Sur y a través del canto construir nuevos vínculos de amistad. El Coro Esloveno abrió el concierto final del Cantapueblo en Las Heras que cerró con la Misa Criolla interpretada por todos los coros que participaron del Festival. (Pág. 3)

ARTE EN EL EMBAJADA

En la embajada de Eslovenia en Buenos Aires se realizó la apertura de la muestra *Otro aire*, de la artista argentina Amalia Pérez Molek. Tras la presentación por parte del embajador Tomaž Mencin, la artista comentó el fuerte vínculo que la une con lo esloveno - se casó con un esloveno y vivió durante algunos años allí, tiempo en el que dio a luz a su segunda hija. El escritor y poeta esloveno Andrej Rozman Roza recitó algunas poesías (sus libros también estuvieron en exposición para los interesados). El dúo *Color a nuevo*, con guitarras dio el toque musical con ritmos folklóricos argentinos. (Pág. 4)

ALMUERZO ENTRE AMIGOS

Los jubilados y amigos tuvieron su tercer almuerzo anual el pasado 9 de noviembre en la sede del centro esloveno de San Justo. La presidente de la Asociación Pavla Škraba dio la bienvenida y tras la bendición del almuerzo, los comensales recibieron una grata sorpresa. Un grupo de niños, dirigidos por Kristina Šenk les regaló tres canciones y más tarde, Nace Kržišnik con el acordeón amenizó la comida con melodías eslovenas. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin in Jože Horn, Metka Mizerit, Marjana Pirc, Božidar Bajuk, Rok Fink, Pavla Škraba in Lučka Oblak. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek - odvetniki
 Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode
 Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA
 Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve
 María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OBVESTILA

SOBOTA, 13. decembra:
Ponovitev igre Jez na Pristavi.
Taller Lavalle prireja božični sejem od 15. do 20. ure.

NEDELJA, 14. decembra:
Taller Lavalle prireja božični sejem od 15. do 20. ure.

Zaključna prireditev v Jurčičevi šoli po sv. maši.
PONEDELJEK, 15. decembra:
Sestanek staršev šolske kolonije ob 19,30 uri v Slomškovem domu.

ČETRTEK, 18. decembra:
Z.S.M.Ž. San Martina vabi na mesečni sestanek - božični - v Domu ob 16. uri. Pripravila ga bo ga. Marta Jenko Škulj.

NEDELJA, 21. decembra:
Zlata maša č. g. Franceta Urbanija ob 10. uri v cerkvi Marije Pomagaj.

OSEBNE NOVICE

Krst
 V cerkvi Marija Pomagaj v Barilochah je bila 16. novembra krščena **Lučka Črnak**, hčerka Tomaža in Nataše roj. Grohar. Botrovala sta Candelaria Michel Torino in Aleksander Grohar. Krstil je župnik Branko Jan. **Srečni družini naše čestitke!**

Poroki
 V nedeljo, 7. decembra 2014, sta se v cerkvi San Gabriel v Adrogué poročila **Carolina Soraire** in **Edo Selan**. Za priče so bili njuni starši Mirta De Seta in Alberto Soraire ter Majda Levar in Ivan Selan. Poročil ju je župnik Luis Havrizzko.

Dne 4. oktobra sta se v parroquia santa Adela v Palermu poročila **Maria Laura Canessa** in **Nikolaj Možina**. Za priči sta bila Ana Planinšek Možina in Hugo Canessa.

Iskreno čestitamo!

Nova diplomanta
 Na medicinski fakulteti univerze El Salvador je 4. decembra diplomiral in postal zdravnik **Damijan Cuny**.

5. decembra je na Universidad Torcuato Di Tella končal študije **Boris Malovrh** in prejel naslov Licenciado en Economía Empresarial.

Čestitamo in želimo obilo uspehov!

Na dan Silvestra novo leto, na Pristavi se prične! Tako bo tudi letos: vstopnico zaprosi že!

Vstopnice na razpolago pri odbornikih.

Sporočilo

V sredo 24 in 31. decembra, pisarne in Slovenski hiši ne bodo uradovale. **Tednika Oznanilo in Svobodna Slovenija izideta za nedeljo 21. decembra, nato pa za nedeljo 4. januarja 2015.**

Hvala za razumevanje!

V nebesih sem doma, kjer je družba angelska.

Po večletni opešani hoji in po sedemmesečni strmi poti - od velikega petka do 19. novembra - je v 86. letu življenja dospela na cilj, domov k Očetu, svojemu Stvarniku, naša draga, skrbna, dobra sestra in teta

DORA BIDOVEC

Iskreno se zahvaljujemo msgr. dr. Juretu Rodetu za duhovno spremstvo, poslovilno sv. mašo ter obredne molitve z zadnjim blagoslovom krste, položeno blagoslovljeno zemljo na sanhuškem pokopališču.

Prav prisrčna hvala sosedom, znancem in prijateljem za vse molitve v času bolezni in ljubeznivo pozornost nam v oporo. Topla zahvala družini Fredija in Nežke Bergant za sočutno izkazano pomoč. Najlepša hvala Roziki Likožar za zvesto oskrbo sv. obhajila na domu. Hvala lepa gospodu Andreju Selanu; slavilne in poslovilne pesmi ublažijo težke trenutke slovesa ob odhodu najdražjih. Posebna zahvala velja vodstvu in zdravstvenemu osebju Rožmanovega doma za izredno pozornost in ljubeznivo bolniško oskrbo v zadnjih mesecih.

Zahvala za izraženo sožalje in izkazano versko-občestveno prijateljstvo.

Zemeljsko ločeni a v duhu vere trdno združeni:

sestre: **Francka Osojnik, Mara, Ivanka Šeme;**

brata: **France, Tone;**

nečaki in nečakinje: **Marija, Terezka, Franci, Lojzi, Magda, Andrej, Peter, Toni** - duhovnik, **Bernardka, Irena, Andreja, Mirijam, Marko** in sorodniki v domovini.

Buenos Aires, Slovenija

Podjetniki, profesionalci, rojaki
 Bližajo se božični in novoletni prazniki. Gotovo želite poslati

PRAZNIČNA VOŠČILA

svojim odjemalcem, prijateljem, znancem in rojakom. Oznanilo in Svobodna Slovenija Vam nudita to edinstveno priložnost, da na naših straneh objavite svoje voščilo in za majhen strošek pokrijete celotno slovensko skupnost. Stopite v stik z nami, da Vam zamisel osebno razložimo. Po telefonu: (011) 4636-0841 in (011) 4636-2421

Novomašno geslo: Vzemi svoj križ in hodi za menoj
 (Mr 8, 34)

ZLATA MAŠA
MSGR. FRANC URBANIJA

v nedeljo, 21. decembra 2014, ob 10. uri,
 v cerkvi Marije Pomagaj

Lanús, 13. december 1964 – Slovenska hiša, 21. december 2014

Po maši bo pogostitev za vse navzoče. Pri maši bosta pela združena zbora iz Slovenske vasi in iz Carapachaya - pod vodstvom prof. Andreja Jana.

Ramón L. Falcón 4158, C.A.B.A.

Vsi prisrčno vabljeni!

Še posebej Moravčani in Adroguječani!

Slovenski pevski zbor iz San Martina, Otroška in dekliška pevška skupina vabijo na

BOŽIČNI KONCERT

Nedelja, 21. decembra ob 18. uri

Sanmartinska stolnica
 San Martín 2032

Lepo vabljeni!

XX. BOŽIČNI MEDITIRANI KONCERT

Že dvajseti obhajamo tradicionalno božično vigilijo

Vabi:

Luka Debevec Mayer in glasbeni prijatelji.

V stolnici Brezmadežnega Spočetja v Moronu.

Ponedeljek, 22. decembra 2014 ob 20.30 uri.

Vstop prost. – Zaželeni prostovoljni prispevki.

Conor McPherson
 Prevod: Tina Mahkota

THE WEIR

PONOVITEV V SOBOTO 13. DECEMBRA
 NA PRISTAVI OB 20.45 URI

Prosimo, popravite

V poročilu o Slovenskem dnevu se je vrnila neljuba napaka. Ob navedbi popoldanskega programa se pravilno glasi: **Napovedovala sta ga Luciana Servin in Janko Šmalc.** Se opravičujemo in prosimo razumevanja.

DAROVI

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena v San Justu je N.N. daroval 500,- pesov namesto cvetja na grob Edvarda Kralja. **Bog povrni!**